

**Auralan
Setlementti**

Toimintakertomus 2023

Sisälllys

Auralan Setlementti ry	3
Auralan strategia 2021–2025	3
Auralan tavoitteet ja toimenpiteet 2023-2024	4
Toimintavuosi 2023 tiivistetysti	5
Kansalaisopisto	7
Määrälliset tavoitteet	8
Opetuksen laatu ja toiminnan arviointi	10
Yhteistyökumppanit	10
Viestintä	11
Hankkeet	11
OSKU-Osaamisperusteet kurssikuvauksiin kansalais- ja työväenopistoissa	11
TULEVAAN – Ennakointi ja vaikuttavuus Auralan kansalaisopistossa	12
Alueolohuonekoordinointi	13
Senioriolkkari	13
OOO! Opin, osaan ja onnistun.	14
TyösSä parempi	15
SAFE	15
Päiväkoti	17
Auralan Setlementin talous, hallinto ja henkilöstö	19
Talous	19
Hallitus 2023	19
Auralan kansalaisopiston johtokunta	20
Päiväkodin johtokunta	20
Henkilökunta	20

Auralan Setlementti ry

Auralan Setlementti ry on yhteisöllisyyttä, sivistystä ja hyvinvointia edistävä harrastus-, opiskelu- ja kohtaamispaikka. Oppimisen ja sivistymisen polku lähtee jo päiväkodistamme jatkuen kansalaisopistossa, olohuonetoiminnassa sekä seniorityössä. Ennakoivaa sosiaalityötä teemme Safe-työssä, jossa työkennellään kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisemiseksi. Toteutamme myös useita aikuiskoulutukseen ja ennakoivaan sosiaalityöhön liittyviä kehittämishankkeita sekä autamme aikuisia työllistymisessä ja perustaitojen kehittämisessä.

Aurala edistää hyvää ja aktiivista elämää kaikissa elämänvaiheissa, erilaisuuden ymmärtämistä ja yhteisöllisyyttä. Toiminnan kehittämisessä keskeistä on asiakkaan äänen kuuleminen ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Näiden periaatteiden mukaisesti olemme toimineet jo vuodesta 1939 saakka.

Olemme *Suomen Setlementtiliitto ry:n* jäsen ja osa *kansainvälistä setlementtiliikettä*. Olemme myös Kansalaisopistojen liiton jäsen. Toimintamme on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta.

Auralan strategia 2021–2025

Toiminta-ajatus

Aurala saattaa ihmisiä yhteen opiskelemaan, kehittymään ja kohtaamaan toisiaan.

Aurala edistää hyvää ja aktiivista elämää kaikissa elämänvaiheissa, erilaisuuden ymmärtämistä ja yhteisöllisyyttä.

Toiminnan kehittämisessä keskeistä on asiakkaan äänen kuuleminen ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Aurala järjestää perustehtävänsä mukaisesti kansalaisopisto-, harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa, päivähoitopalveluja, ennakoivaa sosiaalityötä sekä paikallista yhteisötoimintaa.

Arvot

- Herkkyys
- Luottamus
- Yhdenvertaisuus

Nämä konkretisoituvat toimintavoissamme:

- Kuuntelemme asiakkaitamme herkällä korvalla ja näemme myös pinnan taakse.
- Kohtaamme jokaisen ihmisen arvostavasti, avoimin mielin ja lämminhenkisesti.
- Luotamme ihmisen omiin voimavaroihin.
- Annamme ihmisille eri tavoin mahdollisuuksia kokea kuuluvansa osaksi porukkaa; tulla kuuluksi ja nähdyksi.

Visio

(Tulevaisuudenkuva)

Vuonna 2030 Aurala on eri väestöryhmien välistä dialogia, moniarvoisuutta ja hyviä väestösuhteita edistävä yhdistys. Keskeisiin periaatteisiimme kuuluu elämänikäinen kasvu ja oppiminen sekä ekososiaalinen sivistys. Toiminnassamme toteutuu sukupolvien ja eri kulttuurien välinen kohtaaminen, ennakoiva sosiaalityö ja toisista välittäminen.

Tavoitteet 2025

- Luottamus ihmisiin ja heidän voimavaroihinsa.
- Tasa-arvoinen ja kunnioittava kohtaaminen kaikissa tilanteissa.
- Ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi.
- Toimivat pedagogiset ratkaisut.
- Strategisten kumppanuuksien syventäminen.

Auralan tavoitteet ja toimenpiteet 2023-2024

- Henkilöstöhallinnon, taloussuunnittelun ja työn organisoinnin rakenteiden tarkastelu ja prosessien sujuvoittaminen. Analysoinnin ja ennakoinnin kehittäminen.
- Vaikutusten ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen.
- Maahanmuuttajataustaisille kohdennettujen palveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen huomioiden erityisesti haastavassa työllistymistilanteessa olevien työllistymisen tukeminen sekä Sopusuomen jatkaminen (Sopu Varsinais-Suomi – Kunniaan liittyvien konfliktien ja väkivallan ennaltaehkäisyminen).
- Kansalaistoiminnan ja yhteisöllisen toiminnan edistäminen.
- Kansalaisopiston kehittämissuunnitelman laatiminen.

Toimintavuosi 2023 tiivistetysti

Setlementtitoiminnan perusta on asuinalueilla tehtävässä sivistys- ja auttamistyössä. Myös Auralan Setlementti on toiminut yhteistöllisyyden rakentajana ja kohtaamispaikkana koko historiansa ajan. Yhteistyön aloittaminen Turun kaupungin Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihankkeen kanssa alueolohuonetoiminnan kehittämiseksi Turussa olikin mieluinen ja luonteva avaus.

Turun kaupunki valitsi kilpailutuksen perusteella Auralan Setlementin asukkaiden alueolohuonetoiminnan koordinointi- ja yhteistyön palvelutuottajaksi ajalla 1.1.2023- 30.6.2025. Olohuoneiden tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä, ehkäistä yksinäisyyttä ja luoda alueen asukkaille yhteinen tila, jossa järjestää tapahtumia ja toimintaa.

Toimintavuoden aikana koottiin jo toiminnassa olevia alueolohuoneita konseptin alle sekä perustettiin uusia. Vuoden loppuun mennessä alueolohuoneita oli seitsemän. Tavoitteena on avata alueolohuone kaikille kaupungin yhdeksälle suuralueelle. Myös Auralan omaa alueolohuonetoimintaa kehitettiin osana yhteistä konseptia.

Kansalaisopiston toimintavuoden kehittämisen painoalueita olivat tulevaisuuden ennakointi ja osaamisperusteisten ja opintopisteytettyjen kurssien tarjoaminen. Jälkimmäinen vaati prosessien kehittämistä sekä henkilökunnan kouluttamista. Opintopisteytettyjä kursseja toteutettiin lopulta vähän, mutta prosessit saatiin valmiiksi ja tarjontaa kehitetään jatkossa.

Tulevaisuuden ennakointia kehitettiin kansalaisopiston omalla Tulevaan-hankkeella sekä olemalla mukana kymmenen kansalaisopiston yhteisessä Kansalaisopistojen tulevaisuuskuvat -hankkeessa.

Osana Tulevaan-hanketta kehitettiin kansalaisopiston toiminnan vaikutusten arviointia sekä tulosten analysointia. Henkilöstöhallinnon, taloussuunnittelun ja työn organisoinnin rakenteita ja prosesseja kehitettiin ottamalla käyttöön uusia palkka- ja henkilöstöhallinnon ohjelmia sekä rakentamalla yhteistyötä uuden palvelutuottajan, Tilitomisto Aarnion, kanssa.

Sopu Varsinais-Suomi, uudelta nimeltään SAFE (Kunniaan liittyvien konfliktien ja väkivallan ennaltaehkäiseminen) -toiminta painottui edellisiä vuosia enemmän ehkäisevään työhön, erityisesti nuorten parissa. Näin vastattiin kouluilta, tutkijoilta ja poliisilta tulleeseen viestiin: erityisesti suljetuissa yhteisöissä elävien nuorten tarpeesta ennaltaehkäisevälle työlle.

Päiväkodin toimintavuotta leimasi työntekijöiden vaihtuminen ja uuden työyhteisön tiimityön rakentaminen. Musiikkipainotteisen päiväkotimme esitykset toivat iloa koko työyhteisöömme. Myös asiakkaat pääsivät nauttimaan niistä mm. Senioripäivässä, joka järjestettiin tänä vuonna 20. kertaa.

Haastavassa työmarkkinatilanteessa ja haavoittuvassa asemassa olevia autettiin TyösSä Parempi -hankkeessa. Hanke käynnistettiin 1.3.2023 ja se saa rahoituksensa Keski-Suomen Ely-keskukselta (ESR+). Rahoitus on kolmevuotinen. Kesäkuussa käynnistettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella kaksivuotinen aikuisten perustaitoja edistävä hanke Ooo! -Opin, osaan, onnistun -hanke.

Toiminta	Rahoittaja	Toimintamuodot	Osallistujia
<i>Alueolohuonetoiminta</i>	<i>Aurala</i>	<i>naapurustokahvit (osallistujalkm arvio)</i>	<i>50</i>
<i>(Alueolhuoneiden kehittämis- ja koordinointityö: rahoittaja Turun kaupunki)</i>		<i>tapahtumat (6 kpl)</i>	<i>150</i>
		<i>seniorikerhot (10 kpl)</i>	<i>140</i>
<i>Ennakointi ja vaikuttavuus Auralassa (TULEVAAN)</i>	<i>OPH</i>	<i>tulevaisuustyöpajat</i>	<i>40</i>
<i>Opin, osaan ja onnistun (OOO!)</i>	<i>OKM</i>	<i>yksilövalmennus</i>	<i>12</i>
		<i>ryhmäopetus</i>	<i>16</i>
		<i>muu: kevyt palveluohjaus</i>	<i>15</i>
<i>Osaamisperusteet kurssikuvauksiin kansalais- ja työväenopistoissa (OSKU)</i>	<i>OPH</i>	<i>veturi- ja aineryhmäverkosto</i>	<i>32</i>
		<i>työpajakoulutukset</i>	<i>58</i>
<i>SAFE:n Varsinais-Suomi (SAFE)</i>	<i>STEA</i>	<i>kriisi- ja konfliktityö</i>	<i>66</i>
		<i>ryhmätoiminta, työpajat, tapahtumat</i>	<i>1194</i>
		<i>verkostotyö</i>	<i>981</i>
		<i>koulutukset, konsultaatiot</i>	<i>275</i>
<i>TyösSä Parempi</i>	<i>ESR+</i>	<i>yksilöohjaukseen hyväksytyt</i>	<i>183</i>
<i>(Osarahoitajana Turun, Kaarinan ja Raision kaupungit, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä ja Auralan Setlementti)</i>		<i>ryhmätoiminnot</i>	<i>30</i>
<i>Naisten työllisyyttä edistävä vertaisryhmä</i>			<i>54</i>
<i>(Rahoittajana Turun kaupungin Maahanmuuttajien osaamiskeskus -projekti)</i>			
<i>Kansalaisopisto</i>	<i>OKM</i>	<i>koulutus</i>	<i>5510</i>
		<i>tapahtumat</i>	<i>110</i>
<i>Päiväkoti</i>	<i>palvelusetelit</i>	<i>varhaiskasvatus, esikoulu</i>	<i>33</i>
Osallistujia yhteensä			8895
<i>Päätoimiset työntekijät</i>			<i>21</i>
<i>Tuntiopettajat</i>			<i>85</i>
<i>Vapaaehtoiset</i>			<i>10</i>
<i>Luottamushenkilöt</i>			<i>13</i>
<i>Jäsenet</i>			<i>70</i>
Työntekijät ja vapaaehtoiset yhteensä			199

Kansalaisopisto

Vuonna 2023 Auralan kansalaisopiston opetustarjonta oli monipuolinen tarjoten kattavasti mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja harrastamiseen. Opetusta järjestettiin kielissä, tanssissa ja liikunnassa, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, kädentaidoissa, kuvataiteessa ja musiikissa, tietotekniikassa, kirjoittamisessa ja ilmaisutaidossa sekä yhteiskunnallisissa aiheissa. Lisäksi järjestettiin kotoutumiskoulutusta ukrainalaisille. Kansalaisopistossa oli opetusta läpi vuoden, sillä suomen kielen verkkokursseja järjestettiin

myös kesäkuukausina. Kevätlukukauden ensimmäinen kurssi alkoi verkossa ja 2.1.2023, lähiopetus alkoi 9.1.2023. Kevään viimeiset kurssit päättyivät lähiopetuksessa 29.6. ja verkossa 26.7.2023. Syyslukukauden kurssit alkoivat verkossa 1.8.2023 ja lähiopetuksessa 4.9.2023. Syksyn kurssit päättyivät 18.12.2023.

Osaamisperusteisuus huomioitiin kurssisuunnittelussa kirjaamalla lähes kaikkiin kansalaisopiston kursseihin osaamistavoitteet perinteisen kurssikuvauksen ohien. Osaamistavoitteilla kuvataan kursseilla syntyvää osaamista ja tehdään näkyväksi kansalaisopistossa toteutuvaa elinikäistä oppimista. Kansalaisopistoissa on mahdollista suorittaa osaamisperusteisia opintopistekursseja ja saada niistä suoritusmerkintä Oma Opintopolkuun 1.8.2021 lähtien. Auralan kansalaisopisto on ollut aktiivisesti mukana uudistuksessa ja julkaissut oman opintopistekurssitarjontansa ePerusteissa. Vuoden 2023 aikana Auralan kansalaisopisto tarjosi 14 opintopistekurssia, joista opiskelijan oli halutessaan mahdollista saada hyväksytyksi arvioidusta suorituksesta opintopisteet. Vuoden aikana kolmelle opiskelijalle annettiin opintopisteet, joten uudistus ei ole tois- taiseksi innostanut kansalaisopiston opiskelijoita laajasti. Valmiudet opintopistesuoritusten määrän kasvuun ovat hyvät, sillä henkilökunta hallitsee vuodelle 2023 asetetun tavoitteen mukaisesti opintopisteiden antamiseen liittyvien järjestelmien käytön ja osaamisperusteisuus on vakiintunut kurssisuunnitteluun. Vuosina 2017 ja 2018 sekä keväällä 2019 kansalaisopisto teki yhteistyötä Turun Seudun Tanssioppilaitoksen kanssa, mikä selittää korkeampia osallistujamääriä.

Määrälliset tavoitteet

Vuodelle 2023 asetettiin toimintasuunnitelmassa määrälliset tavoitteet alla olevan taulukon 1 mukaisesti. Tavoite ylitettiin pidettyjen opetustuntien osalta, mutta muut määrälliset tavoitteet jäivät saavuttamatta.

Määrälliset tavoitteet	Tavoite 2023	Toteutunut 2023
<i>Pidettyjen opetustuntien määrä</i>	10 000	10 269
<i>Netto-opiskelijamäärä</i>	3 700	3 415
<i>Eläkeläisten netto-opiskelijamäärä</i>	1 300	1 056
<i>Osallistujamäärä</i>	6 500	5 510

Taulukko 1. Auralan kansalaisopiston määrälliset tavoitteet ja toteutuma 2023.

Vaikka toimintasuunnitelmassa asetetuista neljästä tavoitteesta saavutettiin vain yksi, näyttää Auralan kansalaisopiston vuosi hyvältä edeltävään vuoteen 2022 verraten, kun tarkastellaan taulukon 2 avainlukuja.

Kansalaisopiston avainluvut	Vuosi 2023	Muutos vuodesta 2022	Muutos %
<i>Netto-opiskelijamäärä</i>	3 415	76	2,3 %
<i>Osallistujamäärä</i>	5 510	80	1,5 %
<i>Pidettyjen opetustuntien määrä</i>	10 269	409	4,2 %
<i>Käyntikerrat</i>	35 346	5 694	19,2 %

Taulukko 2. Auralan kansalaisopiston avainluvut 2023 ja muutos vuodesta 2022.

Toimintakaudella 2023 opetukseen osallistujia oli yhteensä 5510 (5430), joista naisia oli 4712 (4679) ja miehiä 798 (751). Netto-opiskelijoita, eli yksittäisiä henkilöitä, oli 3415 (3339). Koulutuksia toteutui yhteensä 584 (570), joista lapsille tai nuorille järjestettyjä oli 13 (13) ja niissä tunteja oli 173 (173). Sulkeissa olevat luvut ovat vuoden 2022 vastaavat luvut.

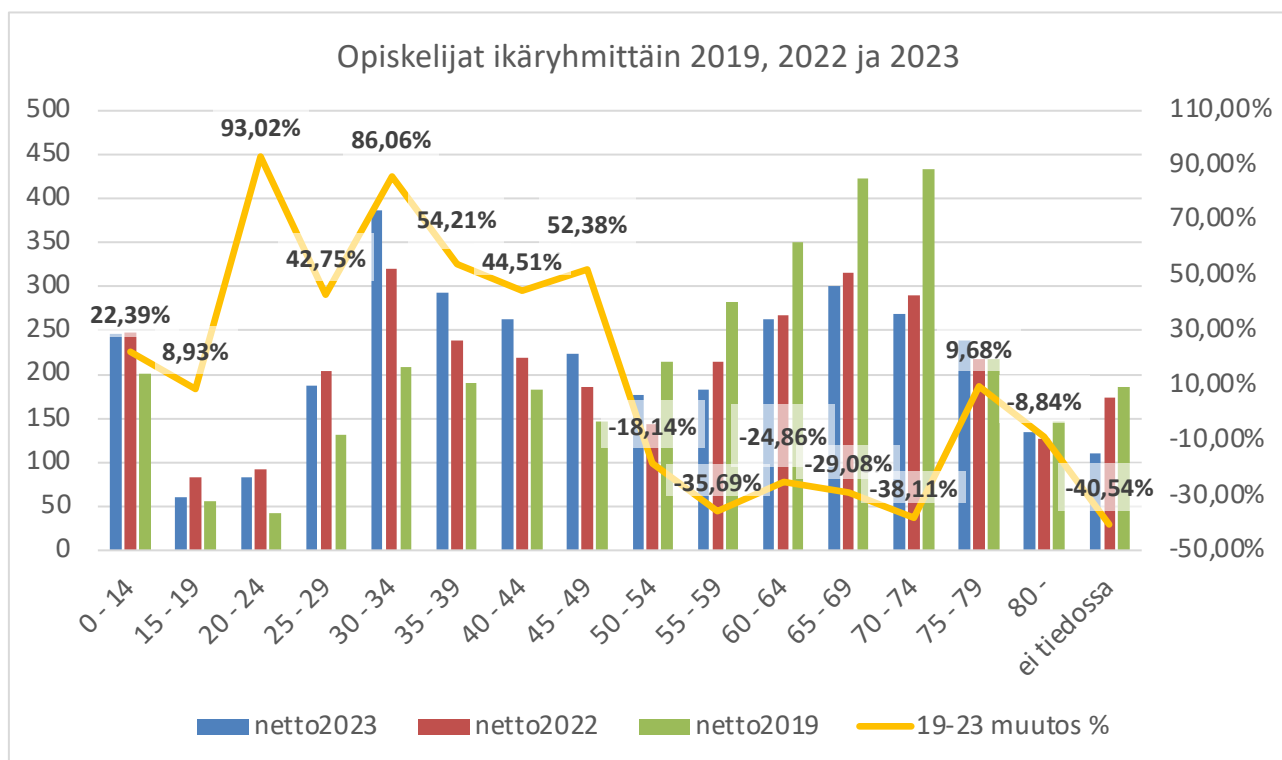
Alla olevassa taulukossa 3 on rinnakkain Auralan kansalaisopiston seitsemän edellistä toimintavuotta. Kansalaisopiston opiskelijamäärä on kokonaisuutena yltänyt lähes vuoden 2019 tasolle, pidettyjen opetustuntien sekä kurssien määrä ylittivät vuoden 2019 vastaavat määrät. Vuonna 2017 ja 2018 sekä keväällä 2019 kansalaisopisto toteutti tanssinopetusta yhteistyössä Turun Seudun Tanssioppilaitoksen kanssa, mikä selittää korkeampaa osallistujamäärää.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vos-tunnit	9 778	9 832	9 913	10 020	10 074	10 146	10 109
Pidetyt tunnit	11 541	10 716	9 908	9 296	8 199	9 860	10 269
Kurssien lkm	498	502	487	494	460	570	584
Brutto-opiskelijamäärä	8 227	7 233	6 695	5 805	5 026	5 430	5 510
Netto-opiskelijamäärä	4292	3929	3675	3163	2995	3339	3415

Taulukko 3. Auralan kansalaisopiston toimintakauden tilastot vuodesta 2017 vuoteen 2023.

Vuoden 2019 jälkeen tapahtunut muutos opiskelijoiden ikärakenteessa on merkittävä. Alla oleva kuvio 1 havainnollistaa, kuinka yli 50-vuotiaiden osuus on selvästi laskenut ja vastaavasti alle 50-vuotiaiden määrä on kasvanut. Vuonna 2023 suurin yksittäinen ikäryhmä oli 30–34-vuotiaat, kun koronaa edeltävänä vuonna 70–74-vuotiaiden ja 65–69-vuotiaiden ikäryhmät olivat suurimmat.

Kuvio 1. Auralan kansalaisopiston netto-opiskelijamäärät ikäryhmittäin vuosina 2019, 2022 ja 2023 sekä tapahtunut muutos verraten vuosia 2019 ja 2023.

Opetuksen laatu ja toiminnan arviointi

Vuonna 2023 yhtenä tavoitteena oli kehittää kansalaisopiston toiminnan tilastointia ja arviointia. Tätä tavoitetta on edistetty keräämällä vuoden 2023 alusta lähtien kurssipalautetta automatisoidusti jokaiselta kurssilta. Vuoden aikana uusi käytäntö on vakiintunut. Vastauspyyntö lyhyeen palautekyselyyn lähetettiin opiskelijoille sähköpostiin ja vastaaminen oli vapaaehtoista sekä nimetöntä. Vuoden aikana vastauksia palautekyselyyn saatiin 1858, joten noin 34 % osallistujista antoi palautetta kursseista. Sekä kevät- että syyslukukauden osalta saatu kurssipalaute oli yli 90 % hyvää tai erinomaista kaikilla kyselyn osa-alueilla. Saadun palautteen mukaan kansalaisopiston kurssien esimerkiksi koetaan tuovan iloa arkeen, kursseja pidetään hyödyllisinä ja niitä suositeltiin muillekin. Vapaamuotoisissa palautteissa opettajat ja ohjaajat sekä kansalaisopiston tunnelma saivat erityistä kiitosta.

Kurssipalautekyselyn lisäksi toteutettiin toukokuussa 2023 vaikuttavuuskysely monipuolisesti kansalaisopiston kurssivalikoimaa ja opiskelijoita edustavalle 245 osallistujan otannalle. Vaikuttavuuskyselyyn saatiin 97 vastausta (40 % otannasta). Keskimäärin kyselyyn vastanneet kokivat kansalaisopiston kursseille osallistumisen muun muassa tuovan sisältöä elämään, parantavan henkistä hyvinvointia sekä tuottavan kokemuksen itselle tärkeään ryhmään tai yhteisöön kuulumisesta. Myös Auralan arvojen koettiin toteutuvan kansalaisopiston toiminnassa.

Yhteistyökumppanit

Yhteistyötä tehtiin alueellisen Ilo oppia -kansalaisopistoverkoston kanssa. Verkoston muita jäseniä ovat Auranlaakson kansalaisopisto, Kaarinan kansalaisopisto, Lieto-opisto, Naantalın opisto, Paimion kansalaisopisto, Raisio-opisto, Turun työväenopisto, Åbo Svenska Arbetarinstitut ja Saariston Kombi (Parainen).

Opisto teki yhteistyötä myös monien yhdistysten ja muiden tahojen kanssa: Kansalaisopistojen liitto KOL, Aivoliitto, Taito Varsinais-Suomi ry, Turun Nuori Teatteri ry, Turun Esperanto-yhdistys ry, Turun Eläkkeensaajat ry, Tukenasi ry, Turun kuuloyhdistys ry ja Venäjänkielinen perheteatteri.

Viestintä

Auralan Setlementin viestinnän painopisteenä oli vuonna 2023 brändin vahvistaminen. Viestimme Auralasta lämminhenkisenä ja yhteisöllisenä kohtaamispaikkana, jossa on monipuolisia mahdollisuuksia opiskella ja kehittyä asiakkaan kulloistenkin tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Olemme osa suomalaista Setlementtiliittoa ja kansainvälistä Setlementtiliikettä. Viestinnässämme näkyy setlementtien yhteinen graafinen ilme, joka uudistui syksyllä 2023. Uutta graafista ilmettä alettiin ottaa käyttöön ensin somemainoksissa ja sitten printtimainoksissa. Loppuvuodesta uudistettiin kotisivut uuden graafisen ilmeen mukaisiksi.

Auralan kansalaisopiston brändiä vahvistettiin samansuuntaisesti kuin koko Auralan Setlementin brändiä. Auralan kansalaisopiston viestinnän toisena painopisteenä oli vuonna 2023 opiskelijamäärän ja tuntimäärän kasvattaminen koronaepidemiaa edeltävälle tasolle. Onnistuimme tavoitteessa hienosti, kun verrataan vuosien 2018 ja 2019 opiskelija- ja oppituntimääriä vuosien 2022 ja 2023 määriin. Tavoite saavutettiin tehokkaalla ja monikanavaisella markkinoinnilla sekä uusilla kurssiavauksilla.

Hankkeet

OSKU-Osaamisperusteet kurssikuvauksiin kansalais- ja työväenopistoissa (OPH 2021-2023)

Auralan kansalaisopisto koordinoi henkilöstön koulutushanke OSKUa, jota Opetushallitus rahoitti. Alkuperäistä hankeaikaa (1.8.2021–31.12.2022) jatkettiin 30.9.2023 saakka. Mukana yhteishankkeessa olivat Kaarinan kansalaisopisto, Lieto-opisto, Naantalin opisto, Paimion opisto, Raisio-opisto, Skärgårdens Kombi - Saariston Kombi, Turun suomenkielinen työväenopisto, Åbo svenska arbetarinstitut ja Auralan kansalaisopisto. OSKU-hankkeessa järjestetyn koulutuksen ja tiiviimmän opistojen välisen yhteistyön myötä mukana olleiden opistojen osaamisperusteisten kurssien tarjonta on kasvanut. Hankkeen päätyttyä opistoilla on valmiudet kasvattaa opintopistekurssien valikoimaa edelleen sekä tarvittavat järjestelmät käytössään tai käyttöönotettavissa suoritusmerkintöjen viemiseksi valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon.

Toimintavuonna 2023 neljä aineryhmää jatkoi kokoontumisiaan veturiopettajien johdolla. Aineryhmissä suunniteltiin yhdessä osaamisperusteisia ja opintopis-

teytettyjä kursseja opistojen opetustarjontaan. Näin yhteissuunnittelu, vertaistuki ja parhaiden käytäntöjen levittäminen opiston välillä toteutui luontevasti. Aineryhmissä suunniteltuja kursseja tuli hankkeessa mukana olevien opistojen opetustarjontaan lukuvuonna 2023–2024.

Lisäksi OSKU-hankkeen järjestämä henkilöstökoulutus jatkui vertaisopettajien toteuttamina työpajoina, joissa tutustuttiin osaamisperusteisuuteen konkreettisen tekemisen kautta oman osaamisen kehittymistä ja oppimista reflektoiden. Pajojen tarkoituksena oli madaltaa tuntiopettajien kynnystä siirtyä kurssisuunnittelussaan osaamisperusteisuuteen ja rohkaista suunnittelemaan myös opintopistekursseja. Pajat onnistuivat hyvin rohkaisemaan opistojen tuntiopettajia tutustumaan osaamisperusteisuuteen, sillä vertaisopettajien vetämiin pajoihin lähti mukaan oppimaan useita opettajia, jotka eivät muihin OSKU-hankkeen koulutuksiin olleet osallistuneet. Hanke päättyi syyskuussa 2023.

TULEVAAN – Ennakointi ja vaikuttavuus Auralan kansalaisopistos- sa

TULEVAAN on laatu- ja kehittämishanke, jota rahoittaa opetushallitus. Hankkeen tavoitteena on laatia kehittämisohjelma, joka pohjautuu Auralan strategiaan 2021–2025. Laadittavan kehittämisohjelman keskeisiä teemoja ovat: toiminnan tilastointi yhdenmukaisesti ja systemaattisesti; toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi pitkäjänteisesti; opetuksen ja kurssitarjonnan ennakointi ja opiston roolin vahvistaminen osana koulutusjärjestelmää.

Vuonna 2023 kerättiin kansalaisopiston kursseilta palautetta läpi vuoden ja perehdyttiin kansalaisopiston toimintatilastoihin vuosia vertaillen ja kehittämiskohteita paikantaen. Toimintasuunnitelmaan kirjattu vuosikellon laatiminen toteutettiin ja se otettiin viestinnän osalta jo käyttöön. Muilta osin vuosikellon työstö jatkuu. Lisäksi hankkeessa järjestettiin tulevaisuustyöpajoja kansalaisopiston tulevaisuuskuvan muodostamiseksi. Kansalaisopiston päätoiminen henkilöstö, johtokunta ja tuntiopettajat ovat osallistuneet työpajoihin. Tulevaisuustyöpajoissa ideoitii Sitran julkaisemiin megatrendeihin peilaten lennokkaasti uudenlaisia avauksia esimerkiksi opiston kurssitarjontaan, uusien kohderyhmien tavoittamiseen ja markkinointiin. Pajojen ideoiden työstö kohti käytännön toteutusta jatkuu. Hanke jatkuu kesään 2024.

Alueolohuonekoordinointi

(Turun kaupunki)

Alueolohuonetoiminnan kehittäminen on kokonaisuus, jota lähdettiin tammi-kuussa 2023 tekemään yhdessä Turun kaupungin kanssa. Se kytkeytyy Yhteisöllisyyden kärkihankkeeseen ja ydini-deana on yksinäisyyden ja syrjäytymisen vähentäminen. Tavoitteena on luoda alueolohuoneverkosto siten, että jokaisella suuralueella on alueolohuone, eli kaikille avoin paikka, johon kuka tahansa voi mennä kohtaamaan muita ihmisiä ja samaan tietoa oman alueensa toiminnasta.

Auralan tehtävänä on ollut koordinoita mm. uusien olohuoneiden perustamista, järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä sekä tiedotusta. Vuoden 2023 aikana avautui seitsemän alueolohuonetta ja tämän lisäksi loppuvuonna sovittiin kolmen uuden olohuoneen avautumisesta helmikuussa 2024. Alueolohuonelle luotiin oma ilme ja siitä viestittiin aktiivisesti eri kanavissa.

Auralan omiin tiloihin aukesi myös alueolohuone, jonka toiminta käynnistyi huhtikuussa ja kehittyi ja monipuolistui läpi vuoden. Uusina toimintamuotoina käynnistettiin mm. naapurustokahvit ja nuorten aikuisten lautapeli-illat sekä vertaisdigitukipäivystykset. Lisäksi jo aiemmin toimineet seniorikerhot otettiin osaksi olohuonetoimintaa. Olohuonetoiminnan kehittämisen keskiössä on ollut kävijöiden toiveiden kuuntelu ja niihin vastaaminen.

Mukaan toimintaan on tavoitettu uusia kävijöitä ja olohuonetoiminnan myötä on rakennettu myös uusia kumppanuuksia eri toimijoiden kanssa. Kohtaamisia viikoittain järjestetyillä naapurustokahveilla, kerhoissa ja eri olohuonetapah-tumissa oli vuoden aikana yli kaksi tuhatta.

Senioriolkkari

(Turun kaupungin testamenttivarat)

Lokakuussa käynnistettiin senioriolkkarihanke, jonka tavoitteena on lisätä lähiöissä asuvien senioreiden osallisuutta, tarpeellisuuden kokemusta, turvallisuuden tunnetta ja hyvinvointia sekä vähentää yksinäisyyttä. Senioriolkkari-toiminta tuo seniorit yhteen virkistävän ja kehittävän toiminnan äärelle. Toiminnassa osallistetaan senioreita itse suunnittelemaan omannäköistä toimin-

taa, mutta samalla hakevalla toimintamallilla "noukitaan" mukaan myös arempia osallistujia, joilla kynnyksellä tulla mukaan on korkea.

Loppuvuoden aikana järjestettiin ideointikahveja 4 eri alueella ja jalkauduttiin olemassa oleviin ryhmiin kuulemaan, mitä toiveita senioreilla on. Toimintaa päätettiin lähteä käynnistämään Auralan, Lausteen, Jyrkkälän ja Kupittaaan olohuoneissa. Varsinainen viikoittainen ryhmätoiminta käynnistyy tammikuussa 2024.

OOO! Opin, osaan ja onnistun.

(OKM 2023-2025)

Hankkeen kohderyhmää ovat aikuiset, joilla puutteelliset perustaidot ovat työllistymisen tai opiskelun esteenä. Heille tarjotaan mahdollisuuksia lähteä vahvistamaan taitojaan yksilövalmennuksen ja/tai ryhmäopetuksen avulla. Opetukseen pyritään tuomaan mahdollisimman täsmällisesti niiden osalueiden asioita, joissa perustaitojen puutteita ilmenee. Teemoina ovat mm. matemaattiset taidot, digitaidot sekä kieli- ja viestintätaidot. Opetuksessa pyritään mahdollistamaan onnistumisen kokemuksia ja vahvistamaan itsetuntoa niin, että osallistuja rohkaistuisi hakeutumaan itsevarmemmin työelämään tai opintoihin.

Hankkeen toiminta käynnistyi kesäkuussa suomen kielen kesäkurssilla. Elokuussa käynnistettiin myös yksilövalmennukset ja aloitettiin hakeva työ. Tavoitteena oli tavoittaa ensimmäisen lukukauden aikana 20 henkilöä mukaan hankkeen toimintaan ja tähän tavoitteeseen päästiin. Yksilövalmennusta sai syksyn aikana 12 henkilöä, ryhmäopetusta 16 henkilöä ja kevyttä palveluohjausta esim. pop up -toiminnoissa 15 henkilöä.

Hankkeen toimintaa jalkautettiin syksyn aikana myös Olohuoneisiin järjestämällä suomen kielen keskustelutapaamisia Lausteen Lähiötuvalla ja Duolingo oppimispelin ohjausta Auralan olohuoneessa. Lisäksi rakennettiin uusia yhteistyömuotoja mm. Siviksen, Turun kaupunginkirjaston, Erilaisten oppijoiden liiton ja Kalliolan Settlementin Kajari-hankkeen kanssa.

TyösSä parempi

Maaliskuussa 2023 Auralassa alkoi EU-rahoitteinen TyösSä parempi-hanke. Hanke on tarkoitettu haavoittuvassa asemassa oleville maahanmuuttajataus-
taisille henkilöille. Tavoitteena on edesauttaa nopeampaa työllistymistä, pois-
taa työllistymisen esteitä ja ehkäistä työsuhteiden katkeamisia. Hankealueena
on koko Varsinais-Suomi. Hanke jalkautui ensimmäisenä toimintavuonna yh-
teistyökumppanien kautta Loimaalle, Saloon, Raisioon ja Kaarinaan.

Palvelua annettiin suomen kielen ohella ohella myös englanniksi, kurdiksi ja
persiaksi. Työntekijät palvelivat asiakkaita kasvotusten, puhelimitse, äänivies-
tein ja Zoom-etäyhteyksin. Työllistymisen tueksi järjestettiin ryhmämuotoista
toimintaa naisille, jossa keskusteltiin työelämään liittyvistä aiheista. Ryhmä
kokoontui joka toinen lauantai. Hanke tavoitti ensimmäisenä vuonna 183 asia-
kasta 37 eri maasta. Heistä reilu puolet olivat naisia. Asiakkaita autettiin mm.
suomalaisen työelämän rekrytointiprosessien ymmärtämisessä ja työllisty-
mään joko osa-aikaiseen tai kokoaikaiseen työhön, pääsemään ensimmäiseen
työpaikkaansa tai kesätöihin. Eri lupatyypeillä olevat saivat neuvontaa eri
työnteko-oikeuksien ja työnteon merkityksen ymmärtämiseen oman tulevai-
suutensa kannalta.

SAFE

Toimintavuosi 2023 oli kunniaan liittyvän

väkivallan vastaisen Sopu-työn ensimmäi-
nen hankekauden jälkeisellä STEA:n koh-
dennetulla toiminta-avustuksella. Vaih-
doimme sekaannusten välttämiseksi nimen toimintaa paremmin kuvaavaksi
SAFE:ksi. SAFE:n työn ydintä on luoda turvallisempaa ja rohkeampaa tilaa, jos-
sa sukupuolistuneen väkivallan uhkaa, kontrollointia tai painostamista koke-
vat, marginalisoidussa asemassa olevat ihmiset saavat eväitä tehdä itsensä
näköisiä ratkaisuja elämässään.

SAFE-työn tärkeimpänä tavoitteena on kunniaan liittyvästä väkivallasta vapaa-
seen elämään tukeminen. Teemme konfliktityötä väkivaltaa tai sen uhkaa ko-
kevien sekä konfliktien muiden osapuolten kanssa. Lisäksi ohjaamme ryhmiä
ja koululaisten työpajoja ja koulutamme alueen sote- ja koulutusalan ammat-
tilaisia aiheesta.

Vuonna 2023 työn painotus oli ennaltaehkäisevässä työssä, sillä kouluilta, alu-
een poliisilta ja tutkijoilta oli tullut viestiä varsinkin suljetuissa yhteisöissä elä-

vien nuorten tarpeesta ennaltaehkäisevälle työlle. Ohjasimme pidempiä, kauden tai kaksi kestäviä ryhmiä nuorille ja nuorille aikuisille eri taustoista, järjestimme neljä leiriä ja viisi yleisötapahtumaa yhdessä eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi ohjasimme työpajoja yläkoululaisille nuorille. Tavoitimme ennaltaehkäisevän työn piiriin 1194 ihmistä. Ennaltaehkäisevässä työssä käsiteltiin eri metodein sukupuolirooleja, kunniakäsitelyä, yhteisöjen painetta, seksuaalioikeuksia ja rasismia. Teimme mahdollisimman suuren osan toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta yhdessä ryhmäläisten ja muiden nuorten kanssa, jolloin heidän äänensä ja tarpeensa tulivat paremmin kuuluviin ja näkyville yhteiskunnassa. Ryhmät ja työpajat auttoivat palautteen mukaan osallistujia saamaan uusia näkökulmia, kuulemaan muiden eriäviä mielipiteitä sekä tekemään omia päätöksiä elämässään.

Konfliktityössä työskentelimme yhteensä 66 väkivaltaa kokeneen ja sitä käyttäneen tai muun konfliktin osapuolen kanssa. Konfliktityö paransi mittarien mukaan selvästi asiakkaiden hyvinvointia, koettua itsemääräämisoikeutta ja turvallisuuden tunnetta. Suurin osa konfliktityön asiakkaista on moninkertaisesti haavoittuvassa ja marginalisoidussa asemassa ja näin ollen heidän tilanteensa helpottaminen edistää heidän ihmisoikeuksiensa yhdenvertaista toteutumista.

Koulutimme 263 sosiaali-, terveys- ja koulutusalan ammattilaista kunniaan liittyvän väkivallan tunnistamisesta, puheeksi ottamisesta ja konfliktitilanteissa työskentelystä. Lisäksi muussa verkosto- ja vaikuttamistyössä tavoitimme yhteensä 981 ammattilaista. Olimme mukana kansallisessa ja paikallisessa väkivaltatyön kehittämisessä, moniammatillisen riskinarvoinnin kehittämisessä sekä viranomaisyhteistyössä. Osallistuimme säännöllisesti kymmenen väkivaltata-, ero- ja nuorisotyön verkoston toimintaan, joissa toimimme esiin kunniaan liittyvän väkivallan vastaisen työn toimivia menetelmiä ja perustietoa aiheesta.

Rohkeasti
ihmisen
puolella.

Päiväkoti

Auralan päiväkodissa elettiin viime kaudella muutosten aikaa. Henkilökunnan vaihdokset toivat mukanaan paljon uusia ideoita, toimintatapoja, mutta myös uuden opettelua ja uuden yhteisön rakentamista. Päiväkoti sai viisi uutta työntekijää, jotka toivat kaikki mukanaan uutta intoa ja ideoita arjen toimintaan. Alkuun pääseminen vei oman hetkensä, mutta kevään aikana yhteisöstä muodostui tiivis porukka, jossa

jokainen uskaltaa olla oma itsensä ja jokainen on löytänyt oman roolinsa arjen toiminnassa. Voimme iloisina sanoa, että meillä on työyhteisö, jossa näkyy vahvaa osaamista, toisten arvostusta ja kannustamista sekä huumoria ja lämpöä, jotka myötäilevät hyvin Auralan omia arvoja arvostavasta ja lämminhenkisestä kohtaamisesta. Arvojemme mukaisesti, luotamme toistemme osaamiseen ja teemme toisemme kuuluviksi ja nähdyiksi. Nämä työyhteisön hyvinvoinnin ominaisuudet heijastuvat myös lapsiin ja koko päiväkodin ilmapiiriin, joka on kaikenkaikkiaan positiivinen ja hyväntuulinen.

Toiminnan arviointiin halusimme tänä vuonna kiinnittää huomiota ja aiempaa vahvemmin työyhteisössä on hyödynnetty lasten varhaiskasvatussuunnitelmia ja esiopetussuunnitelmia toiminnan arvioinnissa ja suunnittelussa. Syksyn aikana aloitettiin perehtyminen Turun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja arvioitiin kuinka sen eri osa-alueet näkyvät omassa toiminnassamme. Näiden pohdintojen pohjalta voimme arvioida sekä kehittää omaa toimintaamme. Syksyllä otettiin käyttöön myös tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden arviointityökaluja, joiden avulla voimme tarkastella oman yksikkömme tämänhetkistä tilaa ja kehittää toimintaa havainnointien pohjalta. Jokainen tiimi arvioi myös omaa toimintaansa omissa tiimipalaverissaan. Näiden arviointien ja uuden opiskelun kautta työyhteisön pedagoginen osaaminen on lisääntynyt ja vahvistunut. On opittu suunnittelemaan toimintaa lasten tarpeista ja kiinnostuksen kohteista käsin ja kehittämään toimintaa pedagogisempaan suuntaan. Jatkuva kehittyminen on ammattitaidon kannalta tärkeää ja siksi jatkamme tämän teeman ympärillä työskentelyä myös tulevilla kaudella.

Jokainen tiimi panosti kuluneena vuonna leikkiin ja sen tukemiseen, jonka avulla voitiin seurata lasten keskinäisiä suhteita ja auttaa kaikkien lasten pää-

seminen leikkiin. Aikuisen tehtävänä oli tukea lapsia leikin etenemiseen tai risiiritatilanteiden ratkaisemiseen liittyvissä pulmissa ja edesauttaa pitkäkestoisien leikin syntyä. Lapsia kannustettiin leikkimään monien kavereiden kanssa ja yhdessä harjoiteltiin vastavuoroista leikkiä. Leikissä lapset oppivat myös kuuntelemaan toisiaan ja huomioimaan toisen toiveet ja ajatukset. Yhteisten leikkien kautta opeteltavat taidot, nojaavatkin vahvasti Auralan omaan arvoon herkkyydestä toisia ihmisiä kohtaan ja taitoon kuunnella sekä reagoida. Tätä taitoa emme voi liiaksi oppia ja opettaa. Leikkiä seurattaessa aikuiset saavat myös paljon informaatiota lasten ajatuksista, kiinnostuksen kohteista sekä lasten keskinäisistä valtasuhteista. Toiminnasuunnittelussa voi hyödyntää tätä tietoa, jota leikki aikuiselle tarjoaa. Leikin tukeminen ja leikkipedagogiikka ovat keskeisiä teemoja päiväkodissamme, jonka vuoksi se haluttiin nostaa yhdeksi teemaksi seuraavankin kauden toimintasuunnitelmaan.

Useampana vuonna olemme laittaneet tavoitteeksi musiikin pedagogisen käytön lisäämisen opetuksessa. Edellisenä vuonna musiikkia tehtiin erityisen monessa muodossa: musiikkivideoina, lauluina, tansseina, ukulelen soitinopiskeluna, esityksinä, levyraatina ym. Musiikki oli vahvasti esillä jokaisessa ryhmässä ja sen avulla opittiin muun muassa liikkumiseen ja motoriikkaan liittyviä taitoja, esiintymisen ja yhdessä tekemisen taitoja sekä projektiluontoista harjoittelua: harjoittelusta-valmiiseen tuotokseen. Keväällä järjestetyissä elokuvajuhlissa kaikki halukkaat pääsivät näyttämään omia tuotoksiaan vanhemmille videoiden ja laulu- /soittoaesitysten kautta. Samalla pääsimme myös vauhtiin projektityöskentelyn parissa, jota olemme toteuttaneet myös syksyllä: muun muassa kaveritaitoja harjoiteltiin yhteisen pokémon projektin avulla, jossa hahmot kehittyivät samalla kun kaveritaidot karttuivat.

Kestävä kehitys oli myös yksi menneen kauden kehittämiskohteista. Päiväkodissa olemme lasten kanssa pohtineet muun muassa roskastamisesta ja järjestimme edellisenä syksynä roskienkeruureissun, jonka opit jatkuivat läpi vuoden. Metsäretkillä lapset etsivät edelleen innokkaina roskia ja keskustelevat roskastamisen vaaroista luonnolle. Arjessa muistutteleme lapsia käyttämään vettä ja paperia vain tarvitsemansa määrän. Eräs lapsi totesikin kerran käsipesulla, että ”jos me käytämme paljon vettä, ei sitä riitä enää norsuille”. Kestävää kehitystä on edistetty myös muuttamalla paperiset lomakyselyt sähköisiksi sekä kiinnittämällä huomiota ruoantilauksessa määrin ja sitä kautta hävikin vähentämiseen. Vielä vahvemmin voidaan tulevina kausina jatkaa kestävän kehityksen parissa ja perehtyä esimerkiksi kierrätykseen ja omien valintojen vaikutuksista ympäristöön.

Auralan Setlementin talous, hallinto ja henkilöstö

Talous

Auralan talous perustuu yhdistyksen omaan toimintaan ja sen tuloksellisuuteen, kansalaisopiston valtionosuuteen, päiväkodin palveluseteleihin sekä hankerahoitukseen. Hankerahoituksia saatiin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta, Keski-Suomen Ely-keskukselta (ESR+), Opetushallitukselta ja Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. TyösSä Parempi -hankkeen rahoittamiseen osallistuivat Turun, Kaarinan ja Raision kaupungit sekä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. TyösSä Parempi -hankkeen koko avustussummaa ei saatu, koska maksatusosio Eura2021-järjestelmässä oli järjestelmämuudistuksen jälkeen keskeneräinen, eikä maksatuksen hakeminen ollut mahdollista. Osa avustuksesta saatiin ennakkona ja loppuosa vuodelle 2023 kohdennetusta avustuksesta saadaan jälkikäteen. Vuoden 2023 tilinpäätös oli -13 745 euroa.

Hallitus 2023

Yhdistyksen hallitus on toimintavuoden aikana kokoontunut kahdeksan kertaa. Hallitukseen ovat kuuluneet:

- Sosiaalityön emeritusprofessori Leo Nyqvist, puheenjohtaja
- Vapaaehtoistyöntekijä Seppo Paarte, varapuheenjohtaja
- Varatuomari Matti Manner
- Insinööri Seppo Lehtinen
- Erityisasiantuntija, projektipäällikkö Elina Vuorio
- Kasvatustieteen professori Arto Jauhiainen
- Fingerroosin säätiön toimitusjohtaja Nina Pietikäinen
- Yrittäjä Iro Kaisla.
- Varajäsenet:
  - Safe-työn asiantuntija Hannaneh Mahmoudian
  - Hoivakodin yksikönpäällikkö Sirkku Koskinen
- Hallituksen esittelijä/sihtööri Sannaleena Härkönen
- Läsnäolo- ja puheoikeudella:
  - Setlementtiliiton pääsihtööri Pentti Lemmetyinen
  - Kunniapuheenjohtaja Kalevi Hietanen

Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Sannaleena Härkönen ja toimistosihteerinä Hanna Suojanen. Tilintarkastuksen teki Jari Viljanen Aurum Audit Oy:stä. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 4.4. ja syyskokous 12.12.

Auralan kansalaisopiston johtokunta

Opiston johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa. Opiston johtokuntaan ovat kuuluneet:

- Vapaaehtoisohjaaja Seppo Paarte (puheenjohtaja)
- Diakoniatyöntekijä Helena Korhonen
- Palvelutalon johtaja Sirkku Koskinen
- Psykologi Eeva-Kaija Lemmetyinen
- Varaussihteri Jaana Wellenius-Tollander
- Johtokunnan sihteerinä on toiminut rehtori Sannaleena Härkönen.

Päiväkodin johtokunta

- Mervi Levo
- Jesse Heikkinen, päiväkodin edustaja
- Maria Konstari
- Marja Haatanen
- Sonia Lempinen
- Laura Maksimainen
- Suvi Arola
- Pia Tulimaa

Henkilökunta

Päiväkoti

- Päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja Mervi Levo
- Varhaiskasvatuksen opettaja Jesse Heikkinen
- Varhaiskasvatuksen opettaja Heli Hollsten
- Lastenhoitaja Khadija Amoud
- Lastenhoitaja Senni Varjo
- Lastenhoitaja Jasmi Nylund 10.8.2023->
- Varhaiskasvatuksen opettaja Vilma Laurila 30.6.2023 asti
- Lastenhoitaja Ulla Jalamo 30.6.2023 asti

Opisto

- Toiminnanjohtaja-rehtori Sannaleena Härkönen
- Koulutuspäällikkö /1.5. alk. apulaisrehtori Jenni Hanhilampi
- Siistijä Ibrahim Fadumo Hassan
- Atk-tuki/kouluttaja Raymond Jonckheer-Nurmi (eläköitynyt 1.10.)
- Iltavahtimestari Jari Rantanen
- Toimistosihteerin Hanna Suojanen
- Suunnittelija-tiedottaja Susanna Viherä

Lisäksi opistossa työskenteli 85 määräaikaista tuntiopettajaa, ohjaajaa ja luennoitsijaa.

SAFE (aiemmin Sopus)

- Asiantuntija Aino Ukko
- Asiantuntija Hannaneh Mahmoudian

Opiston hankkeet

- Yhteisöohjaaja Essi Leikas
Ooo! Opin, osaan ja onnistun - Perustaidot hallussa kohti työtä ja opintoja
Alueolohuonetoiminnan koordinointi
- Suomen kielen opettaja Laura Siniranta
Ooo! Opin, osaan ja onnistun - Perustaidot hallussa kohti työtä ja opintoja

Setlementtityön hankkeet

- Asiantuntija Outi Tikkanen
Työsä parempi
- Asiantuntija Chia Abdoullahpour
Työsä parempi
- Asiantuntija, suomen kielen opettaja Laura Siniranta
Työsä parempi

